

RINGERIKE
KOMMUNE

Samfunn og Næring

Statsforvalteren i Oslo og Viken
postboks 325
1502 MOSS

Deres ref.:

Vår ref.:
25/23071 - 78

Dato:
19.11.2025

<Skriv tittel>Kommuneplanens arealdel for Ringerike kommune 2025-2037 – forespørsel om tilbaketrekking av innsigelse til areal for brannstasjon her>

Innledning

Denne henvendelsen omhandler forslag om areal for ny hovedbrannstasjon/beredskapssenter på Hvervenmoen (feltnavn o_T_N2). Viser til deres brev datert 17.11.2023 og 24.09.2025 der dere fremmet innsigelse ved høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel. Viser også til varsel om innsigelse til oppstart av detaljregulering for ny hovedbrannstasjon 23.10.2023.

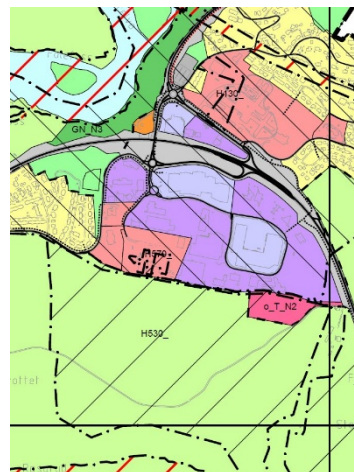
Samfunnssikkerhet og beredskap skal vektlegges i kommunens planlegging, og brann- og redningstjenesten er en sentral del av kommunens beredskap. Ny brannstasjon vil også ha funksjon som et beredsskapsenter, og skal huse kommunens kriseledelse ved større hendelser.

Dagens brannstasjon har avvik på innsatstider og tilfredsstillende ikke krav til HMS. Det er svært viktig for kommunen å få avklart lokalisering av ny hovedbrannstasjon, for å komme videre i planleggingen av etableringen av denne.

Dette er også noe av bakgrunnen for at det ble startet egne prosesser for vurdering av lokalisering av ny brannstasjon i forkant av revidering av kommuneplanens arealdel. Det er også derfor denne forespørselen kommer i forkant av oppfølging av øvrige innsigelser til arealdelen. Kommuneplanrevideringen er svært omfattende og har pågått i lang tid. Det er fortsatt flere innsigelser og avklaringer som gjenstår, og veien fram til endelig vedtak er usikker.

Hensikten med forespørselen

Det har vært flere parallelle prosesser, utredninger og politiske vedtak knyttet til ny brannstasjon de siste syv årene. Hensikten med denne forespørselen er å gi dere en samlet oversikt over vurderingene som har vært gjort i de ulike prosessene. Videre ber vi om at dere gjør en ny vurdering av forslaget, og gir tilbakemelding på om innsigelsen opprettholdes.

Innsigelsen er begrunnet med hensyn til naturmangfold og klima, og dere skriver at det er uheldig å legge brannstasjonen i dette området, særlig i lys av at det er en ubebygde næringstomt rett nord for forslaget. Dere peker på sterke interesser i området, og viktigheten av et godt kunnskapsgrunnlag og alternativvurdering.

Oversikt over prosesser og vurderinger som er gjort

Nedenfor er en oversikt over sentrale utredninger og prosesser. Videre følger en nærmere omtale av disse.

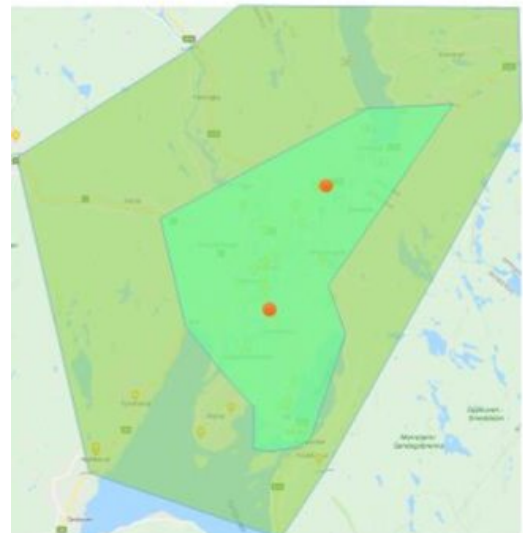
Hva	Når
Utredning av framtidens brann- og redningstjeneste	2019 – 2020
Alternativvurdering og mulighetsstudie	2020 – 2022
Kommuneplanens arealdel	2022 – d.d.
Detaljregulering for og planlegging av ny hovedbrannstasjon	2023 oppstart 2024 satt på vent

Utgangspunktet

Brann- og redningstjenesten har gjort strategiske vurderinger i forbindelse med lokalisering av ny brannstasjon. Sentralt i disse vurderingene er krav til innsatstid, som styres av dimensjoneringsforskriften. Ringerike brann og redning er brannvesen både for Ringerike og Hole kommuner, og må dekke kravene til innsatstid i begge kommuner. Vi har avvik på innsatstider til risikoobjekter i Hole kommune. Det er viktig med kort utrykningstid til risikobygg og hovedfartsårer (E16, RV350 og RV7). Det er også viktig å ivareta framtidige behov ved en eventuell etablering av en større brannregion.

Dagens brannstasjon på Eikli ble bygd i 1986. Stasjonen tilfredsstiller ikke dagens krav til innsatstider, HMS og det er også behov for større areal. Oppgradering er vurdert, men forkastet blant annet grunnet tilgjengelig tomteareal og at innsatstid til Hole ikke kan innfris fra denne lokaliseringen (se kart som viser innsatstid fra dagens brannstasjon i vedlegg 1).

Utgangspunktet er utredning av framtidens brann og redningstjeneste i Ringerike fra 2019 (se vedlegg 1). Anbefalingen i rapporten er å avvikle dagens brannstasjon, og bygge to nye henholdsvis i Hønefoss sør og Eggemoen. Kommunestyret vedtok å starte forarbeid for ny brannstasjon og ny lokalisering i Hønefoss sør, samt å gå i dialog med private aktører, forsvaret og nabokommune om brannstasjon på Eggemoen (se vedlegg 2). Kartutsnittet viser innsatstider ved ny brannstasjon i området Hvervenkastet og Eggemoen (10 og 20 min.).

Kriterier og alternativer

Sentrale kriterier for lokalisering har vært

- Innsatstid – skal dekke innsatstider til kritiske bygg både i Ringerike og Hole kommuner. Brannstasjonen må derfor plasseres sør for Hønefoss by.
- Adkomst til E16
- At området er stort nok til å etablere brannstasjon

Flere alternativer har vært vurdert, og flere alternativer ble forkastet med bakgrunn i kriteriene.

Mulighetsstudie for 3 alternativer

Tre alternativer ble nærmere vurdert i mulighetsstudie for ny hovedbrannstasjon (vedlegg 3):

1. Hvervenmoen sørøst
2. Eplehagen
3. Hvervenmoen sør

Mulighetsstudien konkluderte med at alternativ 1 og 3 var egna. Alternativ 2 ble ikke anbefalt ut fra tilbakemeldinger fra myndigheter og hensyn til jordvern, matproduksjon og kulturmiljø.

Kommunedirektørens anbefaling i saken var alternativ 3 Hvervenmoen sør, og kommunestyret vedtok å gå videre med dette alternativet (se vedlagt saksframlegg og protokoll, vedlegg 4).

Med bakgrunn i disse prosessene og vedtakene ble alternativ 3 Hvervenmoen sør tatt med inn i kommuneplanprosessen.

Reguleringsprosess

Videre ble det startet opp en detaljregulering for ny hovedbrannstasjon på Hvervenmoen. Ved oppstart og høring av forslag til planprogram varslet statsforvalteren innsigelse, og viste til at lokalisering av brannstasjon bør avklares i kommuneplanens arealdel før detaljregulering. Med bakgrunn i dette ble arbeidet med detaljreguleringen satt på vent i februar 2024.

Kommunen v/Enhet for Utbygging har med bakgrunn i høringsuttalelser, innsigelser og utredninger jobbet videre med planlegging av ny brannstasjon på tomta, og forsøkt å redusere arealbruken og ulempene ved plassering i LNF-området.

Her kan det nevnes at det tidligere i prosessen har vært sett på mulighetene for å etablere en ny adkomstvei i utkanten av næringsområdet, via Monserudveien og til tomta for ny brannstasjon. Dette er bakgrunnen for planavgrensningen for detaljreguleringen som er vist nedenfor. Denne adkomstveien har kommunen nå gått bort fra, og dette vil gi vesentlig mindre arealbeslag enn det som har vært vist tidligere. Adkomst vil skje via eksisterende

næringsområde, mens utrykning vil skje direkte til E16 via blålystkjøring. Det er enighet med Statens vegvesen om dette.

Avslutning

På bakgrunn av dette ber vi dere om å vurdere innsigelsen til arealet på nytt. Vi ber om snarlig tilbakemelding, senest innen 10.12.2025.

Ta gjerne kontakt dersom dere har spørsmål til saken.

Med hilsen

Harriet Slaaen
enhetsleder

Guro Li
arealplanlegger

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg

2. Saksframlegg, utredning og framtidens brann- og redningstjeneste i Ringerike, kommunestyret 07.11.2019 sak 157/19.
1. Utredning – Framtidens brann- og redningstjeneste, KS konsulent as Rapport 15 – 2019.
3. Mulighetsstudie – Ny hovedbrannstasjon for Ringerike brann- og redningstjeneste, Norconsult, 04.01.2021.
4. Saksframlegg med protokoll, behandling av mulighetsstudie, kommunestyret 23.06.2022 sak 81/22.

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

09.12.2025

Vår ref:

2022/10063

Deres dato:

19.11.2025

Deres ref:

2025/23071

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brede Kihle, 32266865

Ringerike - Statsforvalteren opprettholder innsigelsen til forslag om ny brannstasjon ved Hvervenmoen - rullering av kommuneplanens arealdel

Vi viser til brev av 19. november 2025.

Bakgrunn

Ringerike kommune har oversendt en anmodning om innsigelsen som vi har fremmet til forslaget om å etablere ny brannstasjon ved Hvervenmoen kan trekkes. Ny brannstasjon i dette området er foreslått i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel (KPA). Området omfatter et areal på 19 dekar (daa) som er ubebygget og inngår i et større natur- og friluftsområde som ligger sør på Hvervenmoen. Vi fremmet innsigelse med bakgrunn i konflikt med viktige naturverdier, da området er kartlagt med naturtypen rik sandfurskog med sentral økosystemfunksjon med høy kvalitet. Den fredete karplanten *bittergrønn* er også dokumentert i området. Planten er vurdert som sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for arter 2021.

Vi la til grunn at det er sterke samfunnsinteresser knyttet til etablering av en ny brannstasjon. Samtidig mente vi det var viktig å utrede alternativer. Vi pekte blant annet på nabotomten med gbnr. 38/200, som er regulert til kontor, som et mulig alternativ.

I oversendelsen er det vist til at det har vært en lang prosess som har ledet frem til dette forslaget og at det er vurdert flere alternativer, blant annet tilgrensende tomt på Hvervenmoen. Avgjørende for valg av tomt har vært innsatstid, adkomst til E16 og at området er stort nok. Flere tomter er forkastet med bakgrunn i disse kriteriene.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Vurdering

Mulighetsstudien fra april 2024 har vurdert 3 ulike alternativer for etablering av en ny brannstasjon, hvorav to av tomtene ligger ved Hvervenmoen og den tredje er plassert mot sørøst, ved Eplehagen. Alle alternativene grenser mot E16, som har vært et viktig vilkår for plasseringen av ny brannstasjon.

På grunn av jordverninteresser, matproduksjon og kulturmiljø er Eplehagen valgt bort. For begge alternativene ved Hvervenmoen er det mange av de samme kvalitetene som trekkes frem. Det fremheves likevel at alternativ 1 – Hvervenmoen sørøst, fremstår som best egnet planmessig. Det vises til at alternativ 3 i sør er uregulert og at det er sterke natur- og friluftinteresser knyttet til dette alternativet. Dette resulterer naturligvis i at det er knyttet usikkerhet ved gjennomførbarheten til dette alternativet.

Kommunedirektørens anbefaling i saken, og senere vedtak i kommunestyret, er imidlertid å gå videre med alternativ 3 – Hvervenmoen sør. Dette er også bakgrunnen for at dette ble tatt inn i forslag til ny arealdel. Videre er det startet opp en detaljregulering for ny hovedbrannstasjon. Dette arbeidet er imidlertid satt i bero inntil området er avklart i kommuneplanen. Vi har blant annet anbefalt dette i vårt innspill til oppstart av planarbeid i brev av 23. oktober 2023.

I oversendelsen trekkes det ikke frem noen spesielle argumenter som går i favør av alternativ 3 som ikke også gjelder for alternativ 1. Det vises imidlertid til at plasseringen i sør ikke vil komme i konflikt med næringsinteressene ved Hvervenmoen. Området er i gjeldende reguleringsplan for Hvervenmoen regulert til kontor, og i forslag til ny plan for området er det ønske om å regulere tomten til forretning. Det er planer om oppføring av en større butikk her. Vi har fremmet innsigelse til dette i brev av 5. juli 2023 og saken er nå til endelig behandling i Kommunal- og distriktsdepartementet.

Vi vil i den sammenheng vise til tilrådingen fra Miljødirektoratet i brev av 17. november 2025, hvor det blant annet vises til kommunens arbeid med å finne en ny tomt til brannstasjon og vår anbefaling om å vurdere den ubebygde næringstomt på Hvervenmoen. Miljødirektoratet viser til nye nasjonale klima- og naturmål som innebærer behov for en mer arealgjerrig arealforvaltning. Det vises også til UFF-prinsippet (unngå, flytte og forbedre) i statlige planretningslinjer for klima og energi hvor det er krav om at det vurderes om tiltak som har negativ klimaeffekt kan unngås. Det aktuelle arealet har høy bonitet og består av karbonrike arealer.

Slik vi vurderer saken står derfor valget av tomt mellom hensynet til en næringstomt, kontra et viktig natur- og friluftsområde av nasjonal verdi. Området har etter NiN-metodikken fått svært stor verdi. Det at den fredete og sterkt truede planten bittergrønn er etablert i området, underbygger dette ytterligere. Videre utgjør området et viktig friluftsområde.

Furumoene rundt Hønefoss er under sterkt press, jf. Eggemoen, Hensmoen, Kilemoen og Prestmoen. For Hvervenmoen er det også godkjent planer for nydyrking i vedtak av 23. mai 2024. Dette gjelder et areal på ca. 90 daa som ligger sør for landbruksveien. Deler av sandfuruslogen vil gå tapt som følge av denne nydyrkingen. Vi mener derfor det er viktig at resterende areal på ca. 214 daa blir bevart og at området beskyttes fra blant annet utbygging.

Planten bittergrønn er per i dag ikke dokumentert innenfor selve arealet som ønskes avsatt og regulert til brannstasjon. Planten er likevel dokumentert like utenfor og sannsynligheten for at den også er innenfor dette arealet er derfor stor. Lokalitetene til bittergrønn er også sårbare mot kantsoneeffekter. Bittergrønn er dokumentert i området over flere år. I følge artskart er den dokumentert i området fra 2013 og frem til i dag med fem ulike registreringer. Arten liker seg i tørr barskog og det er naturlig at den sprer seg videre i området. Om den ikke vokser innenfor arealet i dag, er det derfor sannsynlig at arten kan spre seg dit.

Om bittergrønn blir dokumentert her, vil det være nødvendig med unntak fra verneforskriften om fredning av truede arter fra 2001. Etter § III kan det blant annet gjøres unntak fra fredningen for tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning. I behandlingen vil et viktig spørsmål være om det finnes realistiske alternativer. Hvis dette finnes, vil det normalt ikke gis dispensasjon fra forskriften. Det er Miljødirektoratet som er myndighet etter forskriften.

I møte med Ringerike kommune 31. oktober 2025, hvor innsigelsene til KPA ble gjennomgått, ble det vist til at tomten ved alternativ 1 var mer støyutsatt for trafikkstøy fra E16 enn alternativ 3, som ligger noe lenger vekk fra veien. Brannstasjonen vil naturlig nok ha døgnvakt og bemanningen må ha tilgang til soverom. Vi har forståelse for at støy er et tema og at dette er viktig å ivareta. Brannstasjoner er imidlertid ikke omfattet av støyretningslinje T-1442 og anbefalte grenseverdier for utendørs støy. Her er det derfor TEK-17 som legger rammene for innemiljøet og normalt vil det være håndterbart å sikre dette med lokal støyskjerming, planløsning og isolering av bygg.

Konklusjon

Vi legger til grunn at etablering av en ny brannstasjon er av vesentlig samfunnsnyttig betydning. Samtidig er arealet som ønskes tatt i bruk et viktig natur- og friluftsområde hvor naturinteressene er av nasjonal interesse. I valg av tomtealternativ 1 og 3 mener vi det ikke kommer frem gode nok argumenter som tilsier at alternativ 3 skal velges fremfor alternativ 1 som i dag er regulert og avklart til utbygging. For begge alternativene kreves det utarbeidelse av ny reguleringsplan/endring av gjeldende reguleringsplan.

Slik saken står nå med de argumentene som er lagt frem, finner vi derfor ikke grunnlag for å trekke innsigelsen.

Vi imøteser videre dialog.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Eli Kristin Nordside
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Buskerud fylkeskommune

Statens Vegvesen

Miljødirektoratet

Kommunal- og distriktsdepartementet

Postboks 3563

Postboks 1010 Nordre Ål

Postboks 5672 Torgarden

Postboks 8112 DEP

3007 DRAMMEN

2605 LILLEHAMMER

7485 TRONDHEIM

0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
25/23071 - 109

Dato:
23.03.2026

Kommuneplanens arealdel for Ringerike kommune 2025-2037 – forespørsel om tilbaketrekking av innsigelse til areal for brannstasjon

Viser til tidligere dialog om forslag til areal for ny hovedbrannstasjon/ beredskapssenter på Hvervenmoen (feltnavn o_N_N2), og deres innsigelse til dette. I brev 09.12.2025 opprettholder dere innsigelsen, med følgende konklusjon:

Vi legger til grunn at etablering av en ny brannstasjon er av vesentlig samfunnsnyttig betydning. Samtidig er arealet som ønskes tatt i bruk et viktig natur- og friluftsområde hvor naturinteressene er av nasjonal interesse. I valg av tomtealternativ 1 og 3 mener vi det ikke kommer frem gode nok argumenter som tilsier at alternativ 3 skal velges fremfor alternativ 1 som i dag er regulert og avklart til utbygging. For begge alternativene kreves det utarbeidelse av ny reguleringsplan/ending av gjeldende reguleringsplan. Slik saken står nå med de argumentene som er lagt frem, finner vi derfor ikke grunnlag for å trekke innsigelsen.

Bakgrunnen for henvendelsen

Vi forbereder nå en politisk sak som skal gi mandat for mekling om kommuneplanens arealdel. Med bakgrunn i ny informasjon, ber vi parallelt med dette om en ny vurdering av innsigelsen fra dere.

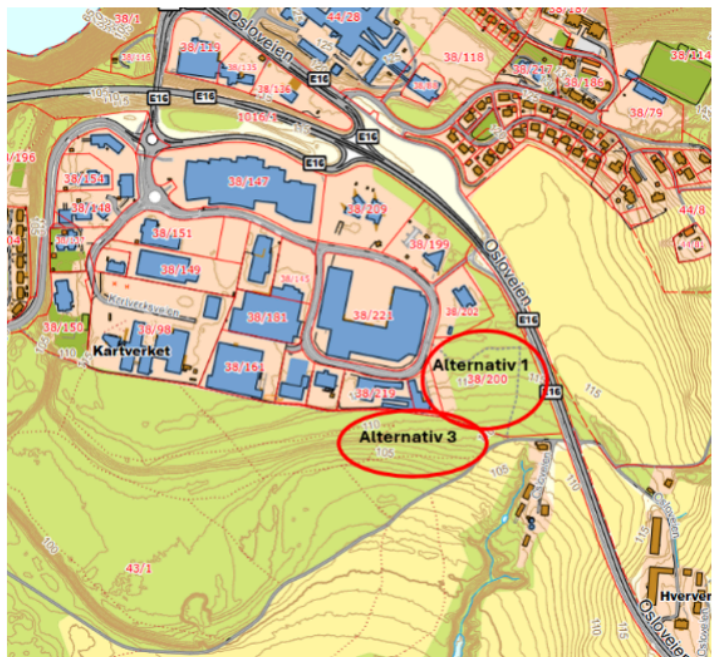
Takster for tomtealternativene

Kommunen har innhentet takster for de to tomtealternativene (1 og 3). Det er et betydelig spenn mellom kvadratmeterpris i de to alternativene. Kostnadene for anskaffelse av tomt 1 vil gjøre etableringen av ny brannstasjon svært vanskelig.

Takstene for tomtene følger vedlagt. Takstene er unntatt offentlighet jf. forvaltningsloven § 13, offentleglova § 13, jf. ofl. § 23.

Samfunnskritisk infrastruktur

Det er svært viktig for kommunen å få avklart lokalisering av ny hovedbrannstasjon. Dagens

brannstasjon har avvik på innsatstider og tilfredsstillende ikke krav til HMS. Ny brannstasjon skal være et beredskapssenter, og huse kommunens kriseledelse ved større hendelser.

Staten forventer at brann- og redningstjenesten skal håndtere store og komplekse hendelser, og gir føringer om større, mer robuste og bærekraftige beredskapsenheter på tvers av kommunegrenser. Brannstasjonen skal også betjene Hole kommune, og fra et brannfaglig perspektiv er Hvervenmoen vurdert som egnet. Dersom innsatstid for Hole ikke ivaretas, f.eks. ved å videreføre dagens lokalisering på Eikli, vil konsekvensen kunne bli at det må etableres egen brannstasjon i Hole. Dette vil kunne svekke den totale beredskapen for området.

For nærmere beskrivelse av bakgrunn og kommunens vurderinger i saken, se vårt brev datert 19.11.2025.

Realistiske alternativer

At planlegging skal bygge på realistiske rammer er et grunnleggende prinsipp i norsk plan- og bygningslovgivning. Forskrift om konsekvensutredninger legger til grunn at relevante og realistiske alternativer skal vurderes. Plan- og bygningsloven sier følgende: *Planleggingen skal bygge på økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger for gjennomføring og ikke være mer omfattende enn nødvendig* (pbl. § 3-1 tredje ledd).

Avslutning

Med bakgrunn i dette ber vi dere om å vurdere innsigelsen til arealet på nytt. Vi ber om tilbakemelding senest innen **13.04.2026**.

Ta gjerne kontakt dersom dere har spørsmål.

Med hilsen

Harriet Slaaen
enhetsleder

Guro Li
arealplanlegger
Guro.Li@ringerike.kommune.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur